

givningsmagten uopholdeligt maa sætte sig i Bevægelse, og Lovforslaget er fremkommet i det Haab at forebygge den bebudede Udtrædelse. Hvorpaa nu dette Haab er bygget, er ikke sagt og heller ikke let at sige; thi det er klart, hvad fra flere Sider er erindret, at Lovforslaget gaaer ud paa noget aldeles Andet, end hvad der fordres som næstgibelig Betingelse, for at virkelige og oplyste Christne skulle kunne blive i Folketirken. § 4 hedder det nemlig, at de ordinerede Candidater skulle selvølgelig „holde sig Kirkens Ritual og Altarbog samt øvrige Love og Anordninger efterrettelige, forsaavidt de ere forenelige med Menighedens frie Stilling“. Men det er jo denne Forpligtelse, der skal være aldeles utaalelig, og Consequentsen fører da ligefrem med sig, at Utaaligheden maa forøges i samme Grad som Antallet af dem forøges, der gives ind under Forpligtelsen. Heller ikke kan det med Sandhed siges, som der er sagt i Motiverne, at ved denne Udvidelse af Friheden vil der blive givet „den individuelle folkekirkelige Frihed den størstmulige, kirkelige, forsvarlige Udvidelse“. Det vil idetmindste blive sagt, og det bliver allerede høitroftet sagt, at den samme Ret, der her er fordret for Candidater, — nemlig Ret til Ordination og til den ordinerede Mand's Virksomhed — bør tilkomme enhver Mand, der af opvakte Christne erklæres for at være en begavet, opvækkende Forkynder af Ordet. Det er altsaa det ene Parti, der kan tages ligeoverfor hin Paaastand og Trudsel; det er et såkaldt Capitulation, som jeg troer det er indlysende ikke vil kunne føre til sand og varig Fred. Men det andet Parti er det: at forholde sig ganske rolig overfor Erklæring og Trudsel. Her øiner nu den ærede Forslagsstiller en stor Fare. Han mener, at der staaer for Haanden en „Udtrædelse i det Store“, der vil kunne medføre en „Omvaltning i Kirken“. Man behøver ikke at være enig med den ærede Forslagsstiller i Virkingen, for at være enig med ham i at erkende Virkeligheden af den Indflydelse, som den navngivne Mand udøver som Følge af en ualmindelig religiøs Energie og en ualmindelig digterisk Genialitet. Men man kan erkende denne Indflydelse og alligevel mene, at man med fuld Ro kan

oppebie den bebudede Katastrophe. Jeg er aldeles forvisset om, at, naar den alvorlige Time kommer, vil der være meget saa Geistlige, der ville foretage det alvorlige Skridt, meget saa, der ikke ville erkende det Ubesøiede og Daarlige i at træde ud af et Kirkesamfund, der snarere giver for megen end for liden Frihed, der ikke ville erkende, at der i kirkelige Samfund, ligesom i ethvert Samfund, maa forudsættes Villie og Gyne til en vis Selv-Underordning, og at det ikke gaaer an at stille sig paa et saadant Standpunkt, at Alt, hvad der ikke falder sammen med Gens Eget, skal være uchristeligt og vrangt, vanvittigt eller latterligt. Men, selv i det Tilfælde, at enkelte Geistlige skulde lade sig rive hen til et saadant Skridt, er jeg endnu mere forvisset om, at det vil være meget sparsomme Skarer, der fulgte efter. Man vil vel betænke sig paa paa at give Afkald paa de mange Goder, der flyde af den store Samfundsforbundelse, at paatage sig de mange Byrder, der vilde følge af et Brud med det kirkelige Samfund. Herom kan imidlertid, det indrømmer jeg, Meningerne være deelte. Men, selv i det Tilfælde, at den Udtrædelse, som her er stillet i Udset, virkelig skulde gaae for sig, da troer jeg, at det, der egentlig bør være Gjenstand for Beslagelse, ikke er den Stilling, som da vilde indtræde ved den virkelige Udtrædelse, men den Stilling, der allerede er indtraadt ved det Forhold, hvori den paaberaabte Artikel har sat sig til Folketirken. Den ærede Forslagsstiller har med saa stort Eftertryk henviist til denne Artikel, at jeg vel deraf tør anføre nogle flere Uttringer, end han har meddeelt. Det vises der, hvorledes Folketirken i sin nuværende Skikkelse fremtræder som en fuldkommen Usandhed, med hvilken ingen sand Kristen kan have at gjøre.

Folketirkens Geistlige findes der betegnede som „lånkebundne Tritanter og kjøbte Sandhedsvidner“, Præstens Gjerning findes betegnet som „forargeligt Skuespil“. Det forekommer mig, at Den, for hvem Folketirken stiller sig som et saadant Brængebillede, kun i høist uegentlig Betydning kan siges at høre Folketirken til, og det forekommer mig i ethvert Tilfælde at ville være det Naturlige og Correcte, om saadanne Angreb imod Folketirken